

ที่ น. ๑๔๘๒/๒๕๕๕

คณะกรรมการกฤษฎีกา
ทำซ้ำวงหน้า

๒ สิงหาคม ๒๕๕๕

เรื่อง บริษัททหารสามัคคี

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ด้วยตามที่ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี ประสงค์จะทราบข้อกฎหมายเกี่ยวกับการที่จะให้ความอุปการะบริษัทคนไทย ความพิสดารปรากฏตามเรื่องที่ส่งมาด้วยนั้น

ข้าพเจ้าได้พิจารณาแล้วขอเรียนว่า การให้ความอุปการะของรัฐบาลแก่บริษัทคนไทยนั้น มีข้อควรคำนึงอยู่หลายประการสุดแล้วแต่ลักษณะและวัตถุประสงค์ของการอุปการะนั้น ๆ การอุปการะอาจแบ่งแยกออกได้เป็นหลายอย่าง ดังนี้

๑. การอุปการะในทางอุดหนุน - ซึ่งกรณีเช่นนี้ได้แก่การที่รัฐบาลเข้าเป็นลูกค้าของบริษัทนั้นก่อนที่จะติดต่อกับบริษัทอื่น ๆ วิธีนี้เป็นวิธปฏิบัติซึ่งชอบด้วยกฎหมายไม่มีอะไรมาขัดขวาง เพราะแทนที่จะซื้อของจากคนต่างด้าว รัฐบาลซื้อจากบริษัทคนไทยผลประโยชน์ตกอยู่กับคนไทย

๒. การอุปการะในทางให้ความสะดวก - กรณีนี้ได้แก่การให้กระทรวงทบวงกรม หรือองค์การสาธารณช่วยเหลือตามสมควร เช่น ช่วยให้ความสะดวกในการขนส่งให้ความสะดวกในส่วนนั้นต่าง ๆ ซึ่งในข้อนี้ก็หมายความว่ากระทำในขอบเขตของกฎหมายที่มีอยู่แล้ว

๓. การอุปการะในทางการเงิน - กรณีนี้หมายถึงรัฐบาลจะจ่ายเงินช่วยเหลือเป็นการอุดหนุนให้ การช่วยทางการเงินนี้อาจเป็นรูปบริษัทร่วมทุนกับรัฐบาล ซึ่งเคยกระทำกันอยู่แล้วในเวลานี้อย่างหนึ่ง กับอีกอย่างหนึ่งคือให้เงินอุดหนุนซึ่งวิธีนี้ หากจ่ายจากงบประมาณแผ่นดินเป็นสิ่งอันไม่ควรทำและจะเป็นที่ครหานินทาหนัก แต่ก็มีบางกรณีซึ่งองค์การข้าพเจ้าทำได้โดยให้การช่วยเหลือทางตรงหรือเงินในกรณีใดกรณีหนึ่งโดยเฉพาะ

ฉะนั้นตามที่กล่าวมานี้เป็นเรื่องซึ่งอาจทำได้ภายในขอบเขตของกฎหมาย ไม่มีกฎหมายใดที่จะห้าม หรือขัดขวาง แต่ข้อสำคัญมีอยู่อย่างหนึ่งก็คือ บริษัทซึ่งได้รับอุปการะจากรัฐบาลแล้ว มักจะไม่ชะมักเขม้นในทางแข่งขันในเชิงการค้า และมักจะเป็นนายหน้าหรือลูกมือคนอื่นเสีย ดังนั้นย่อมเป็นที่น่าเสียดาย

แต่ถ้ารัฐบาลจะตรากฎหมายให้ประโยชน์แก่บริษัทคนไทยมากกว่าบริษัทคนต่างด้าว ก็อาจทำได้ในบางกรณี เช่นการสงวนอาชีพหรือการค้าอย่างใดอย่างหนึ่งไว้ให้บริษัทคนไทยโดยเฉพาะ แต่ก็ยังเป็นข้อซึ่งพึงระมัดระวังอย่างยิ่งเพื่อมิให้ขัดกับสนธิสัญญาซึ่งมีอยู่กับนานาประเทศ และสิทธิของมนุษยชนขององค์การสหประชาชาติ

ขอท่านได้นำความกราบเรียน ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีด้วย
เรื่องเดิมที่ส่งไปได้คืนมาพร้อมกับหนังสือนี้แล้ว

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(นายเสริม วินิจกุล)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา